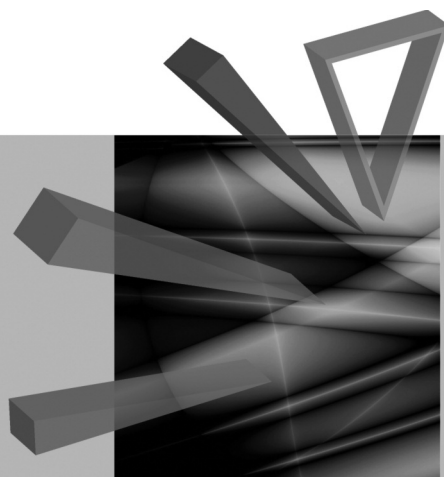

PRACE NAUKOWE
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
RESEARCH PAPERS
of Wrocław University of Economics

240

Gospodarka przestrzenna

Redaktorzy naukowi
Anna Dybała
Jacek Potocki

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2011

Recenzenci: Beata Filipiak, Krystian Heffner, Krzysztof Mazurski

Redaktor Wydawnictwa: Dorota Pitulec

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Barbara Cibis

Łamanie: Comp-rajt

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna na stronie www.ibuk.pl

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne w międzynarodowej bazie danych The Central European Journal of Social Sciences and Humanities <http://cejsh.icm.edu.pl> oraz w The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com, a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2011

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695- 256-7

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Franciszek Adamczuk: Nowa strategia rozwoju Euroregionu Nisse- -Nisa-Nysa (ERN) – próba systematyzacji założeń i najważniejszych priorytetów	9
Dariusz Głuszczuk: Innowacje we współczesnych koncepcjach rozwoju re- gionalnego	21
Marian Kachniarz: Modele przekształceń szpitali	33
Bogdan Klepacki, Barbara Kusto: Kapitał ludzki władz samorządowych a poziom rozwoju gmin (na przykładzie województwa świętokrzyskiego) ...	46
Natalia Krawczyszyn: Turystyczne marki „Citywalk” i „Fortfan” jako przykład tansgranicznej współpracy sieciowej	58
Urszula Markowska-Przybyła: Rola władz publicznych we wspieraniu ka- pitału społecznego	68
Zbigniew Piepiora: Finansowanie przeciwdziałania skutkom katastrof natu- ralnych w powiecie kamiennogórskim	80
Jacek Potocki: Przestrzenne rozmieszczenie miejsc letniego wypoczynku urlopowego w Polsce w 2010 roku	91
Andrzej Sztando: Bariery zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym	104

Summaries

Franciszek Adamczuk: New strategy of development of the Euroregion Euroregion Nisse-Nisa-Nysa – an attempt of the systematization of as- sumptions and the most important priorities	20
Dariusz Głuszczuk: Innovation in modern concepts of regional devel- opment	32
Marian Kachniarz: Models of hospitals transformation	45
Bogdan Klepacki, Barbara Kusto: Human capital of local government au- thorities in relation to the level of commune’s development (on an ex- ample of Świętokrzyskie voivodeship)	57
Natalia Krawczyszyn: “Citywalk” and “Fortfan” tourist brands as an exam- ple of transborder network co-operation	67
Urszula Markowska-Przybyła: The role of public authorities in supporting social capital	79

Zbigniew Piepiora: Financing the counteraction of the effects of natural disasters in Kamienna Góra county	90
Jacek Potocki: Spatial distribution of holiday destinations in Poland in 2010	103
Andrzej Sztando: Barriers of local development strategic management	115

Jacek Potocki

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

PRZESTRZENNE ROZMIESZCZENIE MIEJSC LETNIEGO WYPOCZYNKU URLOPOWEGO W POLSCE W 2010 ROKU

Streszczenie: W 2010 r. w czasie sezonu urlopowego przeprowadzono w Polsce przedterminowe wybory prezydenckie. Masowy udział w nich osób przebywających na urloпах poza miejscem stałego zamieszkania pozwolił określić popularność różnych obszarów Polski jako miejsca letniego wypoczynku urlopowego. W oparciu o udział głosów oddanych na podstawie zaświadczeń o prawie do głosowania poza miejscem stałego zamieszkania zidentyfikowano gminy będące celem wyjazdów urlopowych. Analiza określonej w ten sposób intensywności ruchu urlopowego wykazała jego bardzo silną koncentrację i polaryzację: na północnym i – w mniejszym stopniu – południowym skraju Polski.

Słowa kluczowe: turystyka, ruch urlopowy, wybory.

1. Wstęp

W badaniach ruchu turystycznego jednym z podstawowych problemów jest dostępność wiarygodnych danych liczbowych. Oficjalne dane dotyczące ruchu turystycznego, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny, dalekie są od kompletności¹. Z kolei prowadzenie własnych badań w tym zakresie, jeśli ma dotyczyć większego obszaru, jest wyjątkowo praco-, czaso- i kosztochłonne. W tej sytuacji wyjściem bywają metody pośrednie, pozwalające szacować wielkość ruchu turystycznego na podstawie innych, łatwiej mierzalnych wskaźników. Od dawna znana jest metoda szacowania liczby gości na podstawie wielkości sprze-

---

¹ Wykazały to badania prowadzone w różnych częściach Polski, m.in. przez A. Szwichtenberga, J. Potockiego czy A. Spychały – zob. A. Szwichtenberg, *Gospodarka turystyczna polskiego wybrzeża*, Politechnika Koszalińska, Koszalin 2006; J. Potocki, *Przestrzenne rozmieszczenie bazy noclegowej na Dolnym Śląsku przed i po transformacji społeczno-ekonomicznej*, „Gospodarka Przestrzenna” XI, Wrocław 2008; A. Spychała, *Funkcja turystyczna Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”*, Bogucki – Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2010.

daży mąki lub chleba², z kolei Houdek i Schwichtenberg³ niezależnie od siebie do określania wielkości ruchu turystycznego wykorzystywali dane o zużyciu wody lub ilości przyjmowanych przez oczyszczalnie ścieków. Jednak w praktyce zastosowanie tych metod możliwe jest raczej przy badaniach w skali lokalnej. W niniejszym artykule podjęto próbę określenia popularności różnych regionów Polski jako miejsca letniego wypoczynku urlopowego na podstawie danych o frekwencji w trakcie wyborów prezydenckich przeprowadzonych w 2010 r. Tragiczna śmierć prezydenta Lecha Kaczyńskiego w katastrofie lotniczej w Smoleńsku w dniu 10 kwietnia 2010 r. spowodowała konieczność przeprowadzenia przedterminowych wyborów, przy czym przepisy ordynacji wyborczej wymusiły wyznaczenie terminu głosowania u progu wakacji (20 czerwca). Ponieważ jednak żaden z biorących udział w tej elekcji kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości głosów, konieczne stało się zorganizowanie drugiej tury, która odbyła się już w czasie sezonu urlopowego, w dniu 4 lipca.

Wbrew licznie wyrażanym obawom, wakacyjna pora nie wpłynęła ujemnie na frekwencję, która nie odbiegała od przeciętnej dla przeprowadzanych w Polsce wyborów prezydenckich. W pierwszej turze głosowało 54,94% uprawnionych. W drugiej turze frekwencja wyniosła 55,31%, a charakterystyczną cechą tego głosowania był masowy w nim udział osób przebywających poza miejscem stałego zamieszkania, na podstawie pobranych wcześniej zaświadczeń o prawie wyborczym.

Dane dotyczące liczby osób głosujących na podstawie zaświadczeń posłużyły do określenia popularności różnych gmin czy regionów Polski jako miejsca letniego wypoczynku. Mogą one stanowić przyczynek do nowej regionalizacji turystycznej Polski, zgodnie z postulatem S. Liszewskiego⁴.

2. Metodyka

W 2010 r. w Polsce przeprowadzono przedterminowe wybory prezydenckie. Odbyły się one na przełomie czerwca i lipca, przy czym dla badań nad ruchem turystycznym szczególne znaczenie mają dane pochodzące z drugiej tury wyborów przeprowadzonej w dniu 4 lipca 2010 r.

---

² J. Warszyńska, A. Jackowski, *Podstawy geografii turystyki*, PWN, Warszawa 1979.

³ K. Houdek, *Výsledky ověřování počtu návštěvníků ve vybraných střediscích cestovního ruchu Krkonošského národního parku na základě spotřeby pitné vody a reflexe získaných poznatků do strategie rozvoje infrastruktury jednotlivých středisek*, Opera Corcontica, 2004, 41; A. Schwichtenberg, *Gospodarka turystyczna polskiego wybrzeża*, Politechnika Koszalińska, Koszalin 2006.

⁴ S. Liszewski, *Przestrzeń turystyczna Polski. Koncepcja regionalizacji turystycznej*, [w:] I. Jazewicz (red.), *Współczesne problemy przemian strukturalnych przestrzeni geograficznej*, Akademia Pomorska w Słupsku, Słupsk 2009.

W wyborach prezydenckich do głosowania w konkretnej jednostce administracyjnej uprawnione są trzy grupy wyborców:

- 1) osoby na stałe zameldowane w jej obrębie,
- 2) osoby faktycznie w niej zamieszkujące, choć niemające stałego meldunku, dopisywane do rejestru wyborców z urzędu (np. pacjenci szpitali, pensjonariusze domów pomocy społecznej czy osoby przebywające w zakładach karnych) lub na własną prośbę,
- 3) osoby przebywające czasowo, jeśli w dniu wyborów przedłożą zaświadczenie o prawie wyborczym wystawione przez uprawniony organ w miejscu stałego zamieszkania.

Podstawą analizy były dane dotyczące tej ostatniej grupy, tzn. osób głosujących w wyborach na podstawie zaświadczenia. Jest to sposób głosowania najdogodniejszy (a w praktyce jedyny możliwy) dla osób krótko przebywających poza miejscem stałego zamieszkania. Aby określić rangę danego obszaru jako miejsca wypoczynku urlopowego, obliczano udział głosujących na podstawie zaświadczeń wśród wszystkich głosujących w danej jednostce przestrzennej. Dostępność danych sprawiła, że podstawową jednostką była gmina⁵. Adekwatność zastosowanej metody do badań nad ruchem urlopowym potwierdza zestaw gmin o największym udziale osób głosujących na podstawie zaświadczeń. Pierwsze miejsce zajmuje gmina Rewal, w której aż 87% głosów oddano na podstawie zaświadczeń. Ponadto w pierwszej dziesiątce znalazły się następujące gminy: Krynica Morska, Mielno, Dziwnów, Jastarnia, Łeba, Ustronie Morskie, Władysławowo, Postomino, Międzyzdroje. Cała dziesiątka to gminy nadmorskie, o silnie rozwiniętej funkcji turystycznej.

Jako gminy pełniące funkcję miejsca wypoczynku urlopowego przyjęto te jednostki, w których liczba głosów oddanych na zaświadczenie przekroczyła 150, a ich udział wśród wszystkich oddanych głosów wyniósł ponad 7,5% (analogiczny wskaźnik dla całego kraju to 4,45%) oraz gminy, w których liczba głosów oddanych na zaświadczenie przekroczyła 300, a ich udział wyniósł ponad 6,0%.

3. Wyniki

Zastosowana procedura pozwoliła wyselekcjonować 268 gmin będących miejscem wypoczynku urlopowego. Ich wykaz zawiera tab. 1.

W gminach tych na podstawie zaświadczeń głosowało łącznie nieco ponad 280 tys. osób. W tab. 2 zamieszczono wyniki zagregowane w układzie poszczególnych województw. Z kolei syntezą kartograficzną jest rys. 1, przedstawiający przestrzenny zasięg obszarów wypoczynku urlopowego wyznaczonych na podstawie niniejszych badań.

---

⁵ Autor dziękuje p. Mirosławowi Bogdanowiczowi z Krajowego Biura Wyborczego za przekazanie danych o liczbie głosujących na podstawie zaświadczeń w poszczególnych gminach.

Tabela 1. Gminy – miejsca wypoczynku urlopowego wyznaczone na podstawie udziału głosów oddanych na podstawie zaświadczeń w wyborach prezydenckich 4 lipca 2010 r.

Gmina (m – gmina miejska)	Powiat	Liczba głosujących		Procent głosów na zaświadczenia
		ogółem	na podstawie zaświadczenia	
1	2	3	4	5
Woj. dolnośląskie				
Karpacz (m)	jeleniogórski	3 575	1 504	42,1
Kudowa-Zdrój (m)	kłodzki	5 392	1 282	23,8
Szklarska Poręba (m)	jeleniogórski	4 056	1 172	28,9
Polanica-Zdrój (m)	kłodzki	3 633	858	23,6
Łądek-Zdrój	kłodzki	4 199	820	19,5
Duszniki-Zdrój (m)	kłodzki	2 550	609	23,9
Bystrzyca Kłodzka	kłodzki	8 226	582	7,1
Świeradów-Zdrój (m)	łubański	2 179	507	23,3
Radków	kłodzki	3 685	343	9,3
Szczawno-Zdrój (m)	wałbrzyski	3 062	331	10,8
Podgórzyn	jeleniogórski	3 561	315	8,8
Stronie Śląskie	kłodzki	2 918	265	9,1
Bardo	ząbkowicki	2 228	171	7,7
Walim	wałbrzyski	2 124	165	7,8
Woj. kujawsko-pomorskie				
Ciechocinek (m)	aleksandrowski	7 489	2 252	30,1
Zbiczno	brodnicki	2 179	423	19,4
Chodecz	włocławski	2 444	375	15,3
Topólka	radziejowski	2 244	321	14,3
Osie	świecki	2 189	317	14,5
Skepe	lipnowski	2 945	316	10,7
Śliwice	tucholski	2 338	268	11,5
Lubiewo	tucholski	2 465	252	10,2
Cekcyn	tucholski	2 679	247	9,2
Baruchowo	włocławski	1 474	242	16,4
Gąsawa	żniński	2 275	241	10,6
Warlubie	świecki	2 098	160	7,6
Woj. lubelskie				
Nalęczów	puławski	5 291	914	17,3
Włodawa	włodawski	2 949	749	25,4
Kazimierz Dolny	puławski	3 649	616	16,9
Krasnobród	zamojski	3 682	338	9,2
Zwierzyniec	zamojski	2 973	284	9,6
Ludwin	łęczyński	1 993	270	13,5
Urszulín	włodawski	1 941	252	13,0
Firlej	lubartowski	2 340	191	8,2
Uścimów	lubartowski	1 543	180	11,7
Kodeń	białski	1 751	170	9,7
Dębowa Kłoda	parczewski	1 656	155	9,4
Woj. lubuskie				
Ślawa	wschowski	5 304	968	18,3
Pszczew	międzyrzeczki	1 963	462	23,5
Drezdenko	strzel.-drezdenecki	6 737	457	6,8

1	2	3	4	5
Łagów	świebodziński	2 109	362	17,2
Dobiegiew	strzel.-drezdenecki	2 583	293	11,3
Skąpe	świebodziński	2 059	275	13,4
Lubrza	świebodziński	1 326	216	16,3
Torzym	sulęciński	2 340	187	8,0
Lubniewice	sulęciński	1 258	178	14,1
Bledzew	międzyrzecki	1 649	164	9,9
Kolsko	nowosolski	1 200	154	12,8
Woj. łódzkie				
Sulejów	piotrkowski	7 584	529	7,0
Zgierz	zgierski	6 026	476	7,9
Inowłódz	tomaszowski	2 263	466	20,6
Żytno	radomszczański	2 175	211	9,7
Pęczniew	poddębicki	1 670	205	12,3
Aleksandrów	piotrkowski	2 207	187	8,5
Mniszków	opoczyński	2 236	170	7,6
Ręczno	piotrkowski	1 806	154	8,5
Woj. małopolskie				
Zakopane (m)	tatrzański	20 713	8 153	39,4
Krynica-Zdrój	nowosądecki	9 824	2 267	23,1
Poronin	tatrzański	5 613	1 537	27,4
Bukowina Tatrzańska	tatrzański	6 912	1 513	21,9
Szczawnica	nowotarski	4 097	1 228	30,0
Rabka-Zdrój	nowotarski	8 998	1 021	11,3
Kościelisko	tatrzański	3 890	747	19,2
Uście Gorlickie	gorlicki	3 253	678	20,8
Muszyna	nowosądecki	5 568	666	12,0
Krościenko nad Dunajcem	nowotarski	3 286	639	19,4
Piwniczna-Zdrój	nowosądecki	5 089	597	11,7
Zawoja	suski	4 457	592	13,3
Czorsztyn	nowotarski	3 417	567	16,6
Gródek nad Dunajcem	nowosądecki	4 292	519	12,1
Biały Dunajec	tatrzański	3 135	509	16,2
Ochotnica Dolna	nowotarski	3 856	464	12,0
Stryszawa	suski	5 461	382	7,0
Łapsze Niżne	nowotarski	3 678	378	10,3
Kamienica	limanowski	3 422	283	8,3
Niedźwiedz	limanowski	2 681	232	8,7
Woj. mazowieckie				
Piaseczno	piaseczyński	33 249	2 141	6,4
Serock	legionowski	6 283	860	13,7
Lesznowola	piaseczyński	9 348	714	7,6
Radzymin	wołomiński	10 449	690	6,6
Łochów	węgrowski	8 244	649	7,9
Wilga	garwoliński	2 770	502	18,1
Jadów	wołomiński	3 528	488	13,8
Somianka	wyszkowski	3 003	434	14,5
Joniec	płoński	1 413	398	28,2
Nadarzyn	pruskowski	5 364	388	7,2
Sarnaki	łosicki	2 621	380	14,5

Tabela 1, cd.

1	2	3	4	5
Pomieczówek	nowodworski	4 388	380	8,7
Wieliszew	legionowski	5 374	376	7,0
Brok	ostrowski	1 705	341	20,0
Różan	makowski	2 315	339	14,6
Nowe Miasto n. Pilicą	grójecki	4 552	336	7,4
Dąbrówka	wołomiński	3 867	332	8,6
Izabelin	warszawski zach.	5 234	317	6,1
Żabia Wola	grodziski	3 269	307	9,4
Brańszczyk	wyszkowski	3 933	305	7,8
Magnuszew	kozienicki	3 347	288	8,6
Rząśnik	wyszkowski	3 391	280	8,3
Sadowne	węgrowski	2 812	266	9,5
Radziejowice	żyrardowski	2 514	252	10,0
Podkowa Leśna (m)	grodziski	2 323	235	10,1
Rzewnie	makowski	1 435	234	16,3
Zatory	pułtusi	2 257	234	10,4
Obryte	pułtusi	2 448	224	9,2
Nowe Miasto	płoński	2 062	206	10,0
Stromiec	białobrzeski	2 260	171	7,6
Szczutowo	sierpecki	1 763	159	9,0
Woj. opolskie				
Otmuchów	nyski	5 799	504	8,7
Leśnica	strzelecki	2 724	269	9,9
Woj. podkarpackie				
Solina	leski	4 159	1 904	45,8
Cisna	leski	1 439	793	55,1
Iwonicz-Zdrój	krośnieński	5 333	560	10,5
Rymanów	krośnieński	7 774	544	7,0
Ustrzyki Dolne	bieszczadzki	6 868	497	7,2
Lutowiska	bieszczadzki	1 233	482	39,1
Lesko	leski	4 908	340	6,9
Horyniec-Zdrój	lubaczowski	2 107	329	15,6
Baligród	leski	1 507	233	15,5
Komańcza	sanocki	2 182	229	10,5
Czarna	bieszczadzki	994	167	16,8
Solina	leski	4 159	1 904	45,8
Woj. podlaskie				
Augustów (m)	augustowski	14 874	1 800	12,1
Płaska	augustowski	1 687	662	39,2
Rajgród	grajewski	2 354	434	18,4
Nowinka	augustowski	1 676	399	23,8
Suwałki	suwalski	3 008	389	12,9
Giby	sejneński	1 639	381	23,2
Krasnopol	sejneński	1 910	328	17,2
Białowieża	hajnowski	1 225	272	22,2
Sejny (m)	sejneński	2 686	270	10,1
Sejny	sejneński	1 661	253	15,2
Narewka	hajnowski	1 692	202	11,9

1	2	3	4	5
Jeleniewo	suwalski	1 412	192	13,6
Filipów	suwalski	1 738	170	9,8
Mielnik	siemiatycki	1 345	162	12,0
Woj. pomorskie				
Gdynia (m)	Gdynia	138 412	17 823	12,9
Gdańsk (m)	Gdańsk	235 588	15 791	6,7
Władysławowo (m)	pucki	22 391	15 424	68,9
Sopot (m)	Sopot	27 076	7 175	26,5
Jastarnia (m)	pucki	7 642	5 763	75,4
Łeba (m)	łęborski	6 345	4 592	72,4
Ustka (m)	ślupski	11 532	4 154	36,0
Krokowa	pucki	7 628	3 655	47,9
Ustka	ślupski	6 377	3 592	56,3
Stegna	nowodworski	6 633	3 324	50,1
Krynica Morska (m)	nowodworski	3 535	2 956	83,6
Kosakowo	pucki	6 471	2 199	34,0
Choczewo	wejherowski	3 391	1 438	42,4
Hel (m)	pucki	3 017	1 419	47,0
Szutowo	nowodworski	2 654	1 331	50,2
Kościerzyna	kościerski	6 746	981	14,5
Stężyca	kartuski	4 688	889	19,0
Chojnice	chojnicki	7 045	865	12,3
Sulęczyno	kartuski	3 041	778	25,6
Karsin	kościerski	3 236	604	18,7
Puck	pucki	9 477	601	6,3
Puck (m)	pucki	5 773	564	9,8
Lubichowo	starogardzki	2 723	499	18,3
Brusy	chojnicki	6 364	459	7,2
Stara Kiszewa	kościerski	2 831	450	15,9
Osiek	starogardzki	1 485	391	26,3
Chmielno	kartuski	3 169	370	11,7
Dziemiany	kościerski	2 231	358	16,0
Lipnica	bytowski	2 427	326	13,4
Smółdzino	ślupski	1 500	325	21,7
Studzienice	bytowski	1 676	288	17,2
Wicko	łęborski	1 998	259	13,0
Przechlewo	człuchowski	2 604	243	9,3
Gniewino	wejherowski	2 666	241	9,0
Przywidz	gdański	2 207	237	10,7
Czarna Dąbrówka	bytowski	2 290	234	10,2
Lipusz	kościerski	1 679	152	9,1
Woj. śląskie				
Ustroń (m)	cieszyński	9 686	1 847	19,1
Wisła (m)	cieszyński	6 673	1 393	20,9
Brenna	cieszyński	5 480	1 165	21,3
Szczyrk (m)	bielski	3 319	626	18,9
Istebna	cieszyński	5 585	582	10,4
Czernichów	żywiecki	3 750	581	15,5
Jelesnia	żywiecki	6 470	563	8,7

Tabela 1, cd.

1	2	3	4	5
Rajcza	żywiecki	4 138	521	12,6
Poraj	myszkowski	4 947	476	9,6
Milówka	żywiecki	4 655	475	10,2
Węgierska Górka	żywiecki	7 114	464	6,5
Wilkowice	bielski	6 727	415	6,2
Kroczyce	zawierciański	2 688	361	13,4
Żarki	myszkowski	3 477	318	9,1
Ujszoły	żywiecki	2 134	305	14,3
Szczekociny	zawierciański	3 866	302	7,8
Jaworze	bielski	3 340	253	7,6
Janów	częstochowski	2 497	228	9,1
Woj. świętokrzyskie				
Busko-Zdrój	buski	15 547	1 379	8,9
Solec-Zdrój	buski	2 195	310	14,1
Raków	kielecki	2 494	290	11,6
Ruda Maleniecka	konecki	1 716	181	10,5
Woj. warmińsko-mazurskie				
Ruciane-Nida	piski	5 670	2 307	40,7
Mikołajki	mragowski	4 987	1 898	38,1
Giżycko (m)	giżycki	14 566	1 872	12,9
Pisz	piski	11 679	1 229	10,5
Olsztynek	olsztyński	5 696	1 018	17,9
Węgorzewo	węgorzewski	7 237	985	13,6
Piecki	mragowski	3 552	914	25,7
Jedwabno	szczycieński	2 075	799	38,5
Szczytno (m)	szczycieński	11 782	796	6,8
Mragowo (m)	mragowski	9 997	790	7,9
Świątajno	szczycieński	2 796	778	27,8
Orzysz	piski	4 055	754	18,6
Giżycko	giżycki	3 494	750	21,5
Morąg	ostródzki	9 571	744	7,8
Ryn	giżycki	2 701	693	25,7
Pasym	szczycieński	2 440	607	24,9
Nidzica	nidzicki	8 806	604	6,9
Iława	iławski	4 370	578	13,2
Stawiguda	olsztyński	3 192	526	16,5
Purda	olsztyński	3 142	486	15,5
Gietrzwałd	olsztyński	2 603	482	18,5
Milki	giżycki	1 637	429	26,2
Sorkwity	mragowski	1 960	410	20,9
Ostróda	ostródzki	5 583	379	6,8
Lidzbark	działdowski	5 598	347	6,2
Szczytno	szczycieński	3 758	337	9,0
Dźwierzuty	szczycieński	2 449	327	13,4
Kruklanki	giżycki	1 349	320	23,7
Wydminy	giżycki	2 534	297	11,7
Zalewo	iławski	2 309	285	12,3
Milomłyn	ostródzki	1 922	264	13,7

1	2	3	4	5
Reszel	kętrzyński	3 205	261	8,1
Stare Juchy	ecki	1 355	247	18,2
Łukta	ostródzki	1 636	247	15,1
Pozezdrze	węgorzewski	1 433	246	17,2
Dąbrówno	ostródzki	1 651	233	14,1
Frombork	braniewski	1 592	188	11,8
Świątajno	olecki	1 381	171	12,4
Woj. wielkopolskie				
Ślesin	koniński	6 256	1 245	19,9
Przemęt	wolsztyński	5 537	625	11,3
Powidz	ślupecki	1 476	575	39,0
Włoszakowice	leszczyński	3 650	487	13,3
Sieraków	międzychodzki	3 441	354	10,3
Ostrowite	ślupecki	2 169	308	14,2
Skoki	wągrowiecki	3 468	292	8,4
Wijewo	leszczyński	1 604	227	14,2
Kobyła Góra	ostrzeszowski	2 474	208	8,4
Wilczyn	koniński	2 507	193	7,7
Woj. zachodniopomorskie				
Rewal	gryficki	11 547	10 059	87,1
Kołobrzeg (m)	kołobrzesci	28 528	7 935	27,8
Mielno	koszaliński	9 583	7 462	77,9
Dziwnów	kamieński	7 267	5 519	75,9
Świnoujście (m)	Świnoujście	21 746	4 663	21,4
Kołobrzeg	kołobrzesci	8 150	4 223	51,8
Międzyzdroje	kamieński	5 967	3 397	56,9
Ustronie Morskie	kołobrzesci	4 484	3 134	69,9
Darłowo (m)	slawieński	8 684	3 122	36,0
Postomino	slawieński	4 814	2 785	57,9
Trzebiatów	gryficki	8 128	2 603	32,0
Darłowo	slawieński	4 774	2 215	46,4
Wolin	kamieński	5 346	997	18,6
Kamień Pomorski	kamieński	6 483	758	11,7
Borne Sulinowo	szczecinecki	3 796	692	18,2
Czaplinek	drawski	4 633	594	12,8
Połczyn-Zdrój	świdwiński	6 361	535	8,4
Sianów	koszaliński	5 039	452	9,0
Drawsko Pomorskie	drawski	6 445	428	6,6
Złocieniec	drawski	6 152	410	6,7
Będzino	koszaliński	3 177	407	12,8
Drawno	choszczeński	2 005	330	16,5
Dygowo	kołobrzesci	1 984	251	12,7
Ińsko	stargardzki	1 428	216	15,1
Świerżno	kamieński	1 511	216	14,3
Tuczno	walecki	1 674	179	10,7
Biały Bór	szczecinecki	1 783	176	9,9

(m) – gmina miejska.

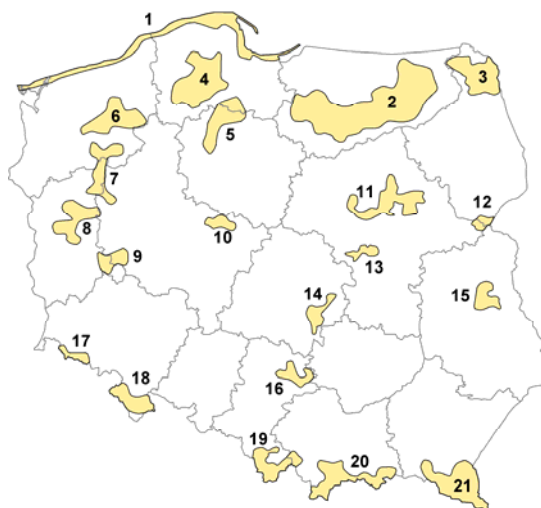
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 2. Liczba głosów oddanych w wyborach prezydenckich 4 lipca 2010 r. na podstawie zaświadczeń w układzie województw

Województwo	Liczba gmin	Liczba głosów na zaświadczenia	Udział (%)
Pomorskie	37	100 750	35,9
Zachodniopomorskie	27	63 758	22,7
Warmińsko-mazurskie	38	24 598	8,8
Małopolskie	20	22 972	8,2
Mazowieckie	31	13 226	4,7
Śląskie	18	10 875	3,9
Dolnośląskie	14	8 924	3,2
Podkarpackie	11	6 078	2,2
Podlaskie	14	5 914	2,1
Kujawsko-pomorskie	12	5 414	1,9
Wielkopolskie	10	4 514	1,6
Lubelskie	11	4 119	1,5
Lubuskie	11	3 716	1,3
Łódzkie	8	2 398	0,9
Świętokrzyskie	4	2 160	0,8
Opolskie	2	773	0,3
Razem	268	280 189	100,0

W obliczeniach uwzględniono gminy wyszczególnione w tab. 1.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Rys. 1. Przestrzenny zasięg obszarów letniego wypoczynku urlopowego w 2010 r. (objaśnienia w tekście)

Źródło: opracowanie własne.

W świetle uzyskanych wyników można wyróżnić 21 następujących obszarów koncentracji letniej turystyki wypoczynkowej (por. rys. 1):

1. Obszar nadmorski – jest to najbardziej oblegany w sezonie letnim region turystyczny. Na województwa pomorskie i zachodniopomorskie łącznie przypadło prawie 60% głosów oddanych na zaświadczenia, przy czym przytłaczającą ich większość oddano w gminach nadmorskich. Biorąc pod uwagę intensywność ruchu, obszar ten można podzielić na trzy strefy: zachodnią (od Świnoujścia do Mielna) i wschodnią (od Karwi na wschód), o bardzo dużej intensywności ruchu urlopowego (gminy z silnie rozwiniętą funkcją turystyczną tworzą tu niemal nieprzerwany ciąg wzdłuż brzegu morskiego), oraz środkową, w której ruch wykazuje tendencję do koncentracji w głównych wczasowiskach, takich jak Darłowo, Jarsławiec, Ustka, Rowy, Łeba.

2. Obszar warmińsko-mazurski – najbardziej rozległy, ale zarazem silnie zróżnicowany pod względem intensywności ruchu wypoczynkowego. Koncentruje się on przede wszystkim w rejonie Wielkich Jezior Mazurskich, w pozostałej części tego obszaru zaznacza się w mniejszym stopniu.

3. Obszar suwalsko-augustowski z najsilniejszą koncentracją ruchu w rejonie Augustowa.

4. Pojezierze Kaszubskie – jest to drugi obszar urlopowy w województwie pomorskim, jednak wyraźnie ustępujący strefie nadmorskiej. Kościerzyna, będąca główną gminą turystyczną tego obszaru, zajęła dopiero 16 miejsce w województwie, a liczba głosów oddanych w niej na zaświadczenia nie osiągnęła tysiąca.

5. Bory Tucholskie – obszar rozciągnięty między Starogardem Gdańskim a Tucholą.

6. Pojezierze Drawskie obejmujące m.in. gminy Borne-Sulinowo, Połczyn Zdrój, Czaplunek.

7. Obszar sierakowsko-drawieński obejmujący tereny pojezierne i kompleksy leśne na pograniczu województw wielkopolskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego.

8. Pojezierza Łagowskie i Międzychodzkie, także łączące krajobraz jezior i dużych kompleksów leśnych.

9. Pojezierza Leszczyńskie i Sławskie, będące m.in. najbliższym położonym obszarem pojeziernym dla mieszkańców Dolnego Śląska.

10. Okolice Powidza i Ślesina na pograniczu Wielkopolski i Kujaw. Obszar ten pod względem zagospodarowania turystycznego nie wyróżnia się szczególnie, o jego funkcji letniskowej decydują w dużej mierze skupiska drugich domów. Na uwagę zasługuje też gmina Ślesin, w obrębie której znajduje się jeden z najliczniej odwiedzanych w Polsce ośrodków pielgrzymkowych w Starym Licheniu. W drugiej turze wyborów w znajdującym się tam lokalu wyborczym głosy oddało ok. 1000 osób przyjezdnych.

11. Obszar północnomazowiecki – położony na północ od Warszawy i rozwinięty wzdłuż dolin Bugu, Narwi i Wkry. W jego obrębie znajduje się m.in. Zalew Zegrzyński. Jest to obszar z licznymi skupiskami domów letniskowych znajdujących się najczęściej w posiadaniu mieszkańców warszawskiej aglomeracji.

12. Obszar podlaski z funkcją turystyczną rozwiniętą w dolinie Bugu (rejon parku krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”).

13. Obszar południowomazowiecki, będący stosunkowo niewielkim skupiskiem gmin letniskowych położonych na południowy zachód od Warszawy.

14. Obszar nadpilicki, obejmujący m.in. otoczenie Zbiornika Sulejowskiego, będący ważnym zapleczem rekreacyjnym dla mieszkańców Łodzi.

15. Obszar poleski związany z Pojezierzem Łęczyńsko-Włodawskim.

16. Obszar jurajski, obejmujący środkową część Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Jest to zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców konurbacji śląsko-dąbrowskiej.

17. Obszar karkonosko-izerski, będący najważniejszym obszarem turystycznym Dolnego Śląska.

18. Obszar kłodzki, zdominowany przez cztery duże uzdrowiska (Kudowa, Polanica, Duszniki, Łądek).

19. Obszar bielsko-żywiecki, łączący funkcję letniskową z rolą zaplecza rekreacyjnego dla mieszkańców Górnego Śląska.

20. Obszar tatrzańsko-sądecki, najliczniej odwiedzany wśród wszystkich terenów górskich w Polsce.

21. Obszar bieszczadzki, w obrębie którego znajdują się zarówno tereny popularne wśród miłośników górskich wędrówek, jak i uzdrowiska: Iwonicz, Rymanów i Polańczyk.

4. Wnioski

Turystyka wypoczynkowa w sezonie letnim wykazuje bardzo silną koncentrację i polaryzację przestrzenną. Zdecydowanie największą popularnością cieszą się obszary na północnych krańcach Polski, przede wszystkim na wybrzeżu Bałtyku i – w mniejszym stopniu – na pojezierzach. Drugim ważnym obszarem letniego wypoczynku są tereny górskie położone wzdłuż południowej granicy, przy czym Sudety popularnością wyraźnie ustępują Karpatom. W pozostałych częściach kraju dość licznie występują obszary wypoczynkowe o zdecydowanie mniejszej jednak popularności w stosunku do terenów nadmorskich i górskich. W sumie gminy pełniące funkcję wypoczynkową tworzą w całym kraju 21 obszarów, na których koncentruje się letni ruch turystyczny o charakterze wypoczynkowym. Charakterystyczne jest to, że występują one w różnych częściach kraju, a jedyne województwa pozbawione takich obszarów to polskie i świętokrzyskie.

Literatura

Houdek K., *Výsledky ověřování počtu návštěvníků ve vybraných střediscích cestovního ruchu Krkonošského národního parku na základě spotřeby pitné vody a reflexe získaných poznatků do strategie rozvoje infrastruktury jednotlivých středisek*, Opera Corcontica, 2004, 41.

- Liszewski S., *Przestrzeń turystyczna Polski. Koncepcja regionalizacji turystycznej*, [w:] I. Jażewicz (red.), *Współczesne problemy przemian strukturalnych przestrzeni geograficznej*, Akademia Pomorska w Słupsku, Słupsk 2009.
- Potocki J., *Przestrzenne rozmieszczenie bazy noclegowej na Dolnym Śląsku przed i po transformacji społeczno-ekonomicznej*, „Gospodarka Przestrzenna” XI, Wrocław 2008.
- Spychała A., *Funkcja turystyczna Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”*, Bogucki – Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2010.
- Szwichtenberg A., *Gospodarka turystyczna polskiego wybrzeża*, Politechnika Koszalińska, Koszalin 2006.
- Warszyńska J., Jackowski A., *Podstawy geografii turystyki*, PWN, Warszawa 1979.

SPATIAL DISTRIBUTION OF HOLIDAY DESTINATIONS IN POLAND IN 2010

Summary: During the summer holiday season in 2010, the early presidential election was held in Poland. So many holidaymakers went to vote that the number of votes cast in some resorts was significantly higher than the number of their permanent residents. The data on the number of non-residents taking part of the voting has been used to conduct an analysis of the popularity of various areas of Poland as summer holiday destinations. The research resulted in identifying 21 groups of communities serving as holiday destinations. The most of holidaymakers chose municipalities lying close to water (at the Baltic seaside and on lakes) and in the mountains. Such a spatial distribution is accompanied by very strong polarisation – almost all holiday tourism is concentrated on the northern and southern edges of the country. Other regions, even if they have recreational values, do not play the major role in holiday tourism.

Keywords: tourism, holiday recreation, elections.